



Latvija atbalsta atteikšanos no sezonālas laika maiņas, pastāvīgi paliekot vasaras laikā

Publicēts: 25.09.2020.

Ekonomikas ministrija informē, ka līdz Eiropas Komisijas (EK) gala lēmuma pieņemšanai visās Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs pavasarī notiks pāreja uz vasaras laiku un rudenī pulksteņa rādītāji tiks griezti atpakaļ. Šogad Latvijā pāreja uz vasaras laiku notiks 31. martā.

Bet kā zināms, pagājušā gada laikā Eiropā aktualizējās jautājums par nepieciešamību pārskatīt pašreizējo pulksteņa pārregulēšanas kārtību. Tāpēc EK veica ES dalībvalstu iedzīvotāju aptauju, kurā lielākā daļa iedzīvotāju pauda viedokli, ka pastāvošā kārtība būtu atceļama. Līdz ar to 2018. gada 12. septembrī Eiropas Komisija iepazīstināja ES dalībvalstis ar jaunas direktīvas projektu, rosinot pārtraukt sezonālo laika maiņu visā Eiropas Savienībā no 2019. gada. Diskusijas par priekšlikumu Eiropas Savienībā turpinās, gala lēmums vēl nav pieņemts un šobrīd nav indikāciju par iespējamo apstiprināšanas laiku. Līdz šim notikušās diskusijas liecina, ka priekšlikumā noteiktais 2019. gads sezonālās laika maiņas atcelšanas termiņš nav īstenojams un piemērotākais laiks sezonālās laika maiņas atcelšanai būtu 2021.gads.

Ekonomikas ministrija ir izanalizējusi EK sagatavotās direktīvas projektu, konsultējusies ar virkni mūsu tautsaimniecības nozaru uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām un citām valsts pārvaldes iestādēm, un sagatavojusi Latvijas nacionālo pozīciju par sezonālās laika maiņas atcelšanu, kas šā gada 19. februārī tika akceptēta Ministru kabineta sēdē.

Latvija kopumā atbalsta atteikšanos no sezonālās laika maiņas, un pēc jaunās direktīvas pieņemšanas gatava pāriet uz vasaras laiku (GMT+3) un tajā palikt pastāvīgi.

Tāpat pirms direktīvas spēkā stāšanās Latvijai svarīgi panākt visu Baltijas valstu vienošanos par vienotas laika joslas izvēli, kas tiks noteikta kā pamatlaiks pēc sezonālās laika maiņas atcelšanas. Vienlaikus uzskatām, ka visā ES teritorijā ir svarīgi nodrošināt harmonizētu pieeju laika joslu noteikšanai, līdz ar to nebūtu pieļaujama sasteigta gala lēmuma pieņemšana pirms dalībvalstis noslēgušas nacionālās diskusijas.

Esam secinājuši, ka kopumā pāreja uz vasaras laiku un atpakaļ nerada ievērojamu ietekmi uz tautsaimniecību, bet, ņemot vērā ES iekšējā tirgus darbības principus, ir būtiski nodrošināt, lai visas ES dalībvalstis rīkotos vienādi attiecībā uz pāreju uz vasaras laiku un atpakaļ. Enerģētikas un transporta nozarē, pēc nozares speciālistu sniegtajām ziņām, ietekme pārejai uz vasaras laiku un atpakaļ ir nebūtiska. Turpretim tūrisma nozarē pārejai uz vasaras laiku un atpakaļ ir vērojama pozitīva ietekme, jo tas rada papildu pieprasījumu pēc dažādiem tūrisma pakalpojumiem gan aktīvai atpūtai, gan izklaides iespējām.

Izstrādājot nacionālo pozīciju, Ekonomikas ministrija:

apzināja visu ministriju un to pārraudzībā esošo nozaru pārstāvju nevalstisko organizāciju viedokļus, kā arī Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras viedokļus. Viedokļi norādīja, ka ministriju un nozaru pārstāvju ieskatā ir atbalstāma sezonālās laika maiņas atcelšana un kā pamatlaiks atbilstošākais būtu nosakāms vasaras laiks;

ņēma vērā Latvijas iedzīvotāju paustais viedoklis Eiropas Komisijas rīkotajā aptaujā. Atbilstoši aptaujas datiem 85% no Latvijas respondentiem (aptaujā piedalījās 0.5% Latvijas iedzīvotāju) norādīja, ka atbalsta sezonālās laika maiņas atcelšanu, savukārt par laika joslas izvēli – 65% atbalsta vasaras laiku, 23% ziemas laiku;

pauda viedokli atbilstoši 2018.gada 17. decembra Baltijas Ministru padomes sanāksmē Viļņā, Baltijas valstu ministru prezidentu panāktai vienošanās par nepieciešamību koordinēt savas darbības, ar mērķi mēģināt saglabāt vienotu laika joslu Igaunijā, Lietuvā un Latvijā.

Papildu informācija par jaunās direktīvas projekta sagatavošanu

2018. gada februārī Eiropas Parlaments pieņēma rezolūciju, kurā lūdza Eiropas Komisiju veikt rūpīgu direktīvas novērtējumu un vajadzības gadījumā sagatavot priekšlikumu tās pārskatīšanai.

Atbilstoši EP rezolūcijai 2018.gadā no 4. jūlija līdz 16. augustam EK rīkoja sabiedrisko apspriešanos par pāreju uz vasaras laiku, kuras ietvaros tika apkopoti dalībvalstu iedzīvotāju (privātpersonu, juridisko personu, nevalstisko organizāciju) viedokļi par pāreju uz vasaras laiku. Šajā tiešsaistes apspriešanās tika saņemts 4,6 miljoni atbilžu no visām 28 dalībvalstīm, un tas ir visu laiku vislielākais [EK sabiedriskajās apspriešanās saņemto atbilžu skaits](#).

[Aptaujas rezultāti norādīja](#), ka 84% no aptaujātiem atbalsta sezonālās laika maiņas atcelšanu, savukārt par laika joslas izvēli - 56% atbalsta vasaras laiku, 32% ziemas laiku. Galvenais iemesls, kāpēc respondenti vēlas izbeigt pašreizējo sistēmu, ir cilvēku veselība, kā arī tas, ka nav būtiska enerģijas ietaupījuma.

Ņemot vērā aptaujas rezultātus, EK izstrādāja priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko pārtrauc sezonālo laika maiņu. Priekšlikums paredz, ka 2019.gadā pēdējo reizi notiek pāreja uz vasaras laiku un tiek pārtraukta sezonālā laika maiņa.

Skatot Priekšlikumu ES Padomes darba grupas sanāksmēs, lielākā daļa dalībvalstu norādīja uz pārāk sasteigtiem termiņiem, kas neļauj veikt šī jautājuma pienācīgu izpēti nacionālajā līmenī. Vienlaikus tika norādīts, ka termiņš, kurā dalībvalstīm jāpaziņo EK par savas laika joslas maiņu pēc sezonālās laika atcelšanas, ir pārāk īss un tas var negatīvi ietekmēt vairākas nozares (piemēram, aviācija, loģistika u.c.). Ņemot vērā sniegtos viedokļus, Austrijas prezidentūra ir piedāvājusi mainīt Priekšlikuma redakcijas tekstā sezonālās laika maiņas atcelšanas termiņu no 2019. gada uz 2021.gadu.

Diskusijas par priekšlikumu Eiropas Savienībā turpinās, gala lēmums vēl nav pieņemts un šobrīd nav indikāciju par iespējamo apstiprināšanas laiku. Līdz šim notikušās diskusijas apliecina, ka priekšlikumā noteiktais 2019.gads sezonālās laika maiņas atcelšanas termiņš nav īstenojams un piemērotākais laiks sezonālās laika maiņas atcelšanai būtu 2021.gads. Minētais termiņš dalībvalstīm dotu pietiekamu laiku sagatavoties pārmaiņām (veikt iekšēja līmeņa konsultācijas/ sabiedrisko apspriešanos/ izpēti, pieņemt lēmumu par pamatlaiku pēc sezonālās laika maiņas atcelšanas, kā arī ieviestu likumdošanu nacionālā līmenī pēc tiesību akta apstiprināšanas un paredzētu pietiekamu pārejas periodu tās piemērošanai).

Evita Urpena

Ekonomikas ministrijas

Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja

Tālrunis 67013193

E-pasts Evita.Urpena@em.gov.lv; prese@em.gov.lv

Web www.em.gov.lv

Twitter [@EM_gov_lv](https://twitter.com/EM_gov_lv)

Youtube <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>

Flickr <https://www.flickr.com/photos/ekonomikasministrija>

<https://www.em.gov.lv/lv/latvija-atbalsta-atteiksanos-no-sezonalas-laika-mainas-pastavigi-paliekot-vasaras-laika>